



ת"פ 24544/06/20 - מדינת ישראל נגד מאור יאנוס

בית משפט השלום בנצרת
ת"פ 24544-06-20 מדינת ישראל נ' יאנוס

בפני
בעניין: כבוד השופטת רות שפילברג כהן
המאשימה
נגד
הנאשמים
מדינת ישראל
מאור יאנוס

גזר דין

כתב האישום ורקע

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בכתב אישום שייחס לו עבירה של **גניבה בידי עובד** - עבירה לפי סעיף 391 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
2. על פי עובדות כתב האישום, הנאשם עבד כפקיד בבנק מזרחי טפחות בע"מ, סניף יוקנעם, החל מ-01/07/19. במהלך החודשים נובמבר-דצמבר 2019, בהזדמנויות שונות, נטל הנאשם מקופת הבנק שהייתה באחריותו מארזי כסף מזומן בשטרות של 200 ₪ בסכום כולל של כ-200,000 ₪ ושלשלם לכיסו הפרטי. במעשיו, גנב הנאשם כספים השייכים למעבידו וערכם עולה על 1000 ₪.
3. ביום 8/11/20 הודה הנאשם בעבירה והורשע. הוזמן תסקיר טרם הטיעונים לעונש, אשר לבקשת הנאשם, וללא כל התחייבות, התבקש להתייחס לאפשרות של ביטול הרשעה. המאשימה הבהירה כי תעמוד על הותרת ההרשעה על כנה. בנוסף, הוזמנה גם חו"ד מטעם הממונה על עבודות שרות.

תסקירי שירות המבחן

4. לאחר מעקב של כשנה, במהלכה הוגשו בעניינו של הנאשם הוגשו 4 תסקירים המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם **צו מבחן למשך 12 חודשים, לצד עונש של עבודות שירות ומאסר על תנאי**.

5. תסקיר מיום 04/05/21

צויין בתסקיר כי הנאשם, בן 25, רווק ללא ילדים, ללא הרשעות קודמות, מתגורר בבית הוריו בקריית אתא. הנאשם עבד כ-7 חודשים כנציג מכירות בחברת אריזות. בנוסף מסר כי הוא עבד כשופט במשחקי כדורסל באופן ארעי. לדבריו, בעקבות תאונת דרכים בה מגיל שש, נותר עד היום עם פגיעה עצבית ברגלו. לנאשם השכלה של 12 שנות לימוד עם בגרות מלאה מתיכון ויצ"ו נהלל. לדבריו השלים שירות צבאי מלא בתפקיד פקידותי בלשכת הגיוס בחיפה. עוד מסר, כי בתקופת שירותו הצבאי בשנת 2019 סיים לימודים לתואר ראשון בכלכלה ומנהל

עסקים במכללת רופין. לאחר מכן, עבר לרומניה ועבד שם במשך שנה וחצי כיועץ בחברה פיננסית. לאחר שובו ארצה, החל לעסוק באופן עצמאי כמשקיע פרטי בשוק ההון. לדבריו בעיסוק זה היה עליו להקפיד על ניהול הכספים באופן שהסב לו ריגוש כתוצאה מרמת הסיכון. הנאשם סיפר כי בעיסוקו כמשקיע פרטי צבר הפסד משמעותי וכתוצאה מכך צבר חובות לבנקים ולמשקיעים. מסיבה זו החל לעבוד במקביל בבנק "מזרחי טפחות". בעקבות המצב החל לסבול מחרדות, נדודי שינה וירידה במצבי רוח ופנה ליעוץ רפואי ביולי 2020, בו הומלץ לו על טיפול תרופתי אנטי דכאוני, אשר לדבריו גרם לו לשיפור במצב הרגשי והתפקודי. הנאשם ציין כי הוא מצוי כיום בהליך חדלות פירעון.

בהתייחס לעבירה נשוא כתב האישום, הנאשם מסר כי מקבל אחריות על מעשיו אותם נימק במשבר הכלכלי שחווה, וברצון לחזור ליהנות מרמת החיים הגבוהה אליה התרגל. לדבריו, היו שותפים נוספים לעבירה, וכי הוא החזיר את הסכום שלקח באמצעות הרווחים שנצברו מהשקעת הכסף הגנוב.

שירות המבחן סבר כי אף על פי שהנאשם מודה בעבירה ומצהיר מילולית שהוא מבין שעבר על החוק, בפועל הוא נוטה להפחית מחומרת העבירה, בטענה כי מדובר בעינוי בהלוואה מידי המעסיק, וכן כי הוא מנסה להצדיק את התנהגותו בכך שהיו עוד מעורבים בפרשה. עוד סבר שירות המבחן, כי הנאשם מתקשה להפנים את חומרת העבירה ואת הפגיעה שהסב לבנק, ולאור זאת אינו מעונין להתבונן ולבחון את התנהגותו.

בהמשך לכך, שלל הנאשם נזקקות טיפולית ומסר כי הוא מתקשה לרכוש אמון ולשתף פעולה עם גורמים טיפוליים. לאור זאת, לא הומלץ על מסגרת טיפולית עבורו.

בהתייחס לעניין הרשעתו בדין, מסר הנאשם כי התחיל ללמוד לתואר ראשון המשפטים בקריה האקדמית אונו, והביע חשש מפני הפגיעה בסיכוייו לעסוק בתחום באם יורשע בדין. ואולם שירות המבחן לא המליץ לבטל את הרשעתו אלא סבר כי יש להטיל עליו עונש שיציב גבול ברור להתנהגותו עוברת החוק.

6. תסקיר מיום 03/10/21

לבקשת הנאשם, אשר ביקש הזדמנות נוספת, והצהיר כי בניגוד למובא בתסקיר, הוא מעונין להשתלב בטיפול, הוזמן ביום 22/6/21 תסקיר נוסף.

שירות המבחן פגש את הנאשם פעם נוספת במהלך התקופה. הנאשם הביע רצון להשתלב בהליך טיפולי. בהתייחסו לעבירה, פירט כי בעקבות המשבר הכלכלי הגדול אותו חווה, ובעקבות חשיפתו לסכומי כסף גדולים במהלך עבודתו בבנק מזרחי טפחות, התפתה לבצע את העבירה. עוד מסר, כי חשש מפני ביצוע העבירה, אך פעל מתוך שיקולי רווח והפסד. הנאשם שוב ביקש לציין כי היו לו שותפים לעבירה, וכי הוא מביע חרטה ומבין כי היה עליו לשתף גורמי תמיכה בחייו כדי להיעזר בהם לצורך התמודדות עם המשבר שחווה.

שירות המבחן התרשם באותו שלב מיכולת ראשונית לשיתוף, וממודעות ראשונית לדפוסי התנהגות מכשילים, ואולם נותר רושם שבפועל הנאשם עדיין מתקשה להתחבר לחומרת מעשיו ולנזק שגרם. לפיכך המליץ שירות המבחן לדחות את מתן המלצתו לצורך ניסון טיפולי במסגרת השירות.

7. תסקיר מיום 11/01/22

החל מיום 05/12/21 הנאשם השתלב בקבוצה טיפולית, והגיע לכל המפגשים שהתקיימו עד למועד כתיבת

התסקיר (למעט היעדרות בשל מחלה ובידוד). מנחי הקבוצה מסרו כי הנאשם אינו מרבה בהשתתפות, אך נמצא קשוב לתכנים הנידונים בקבוצה ומשתף פעולה כאשר פונים אליו. ההתרשמות הכללית היא שהנאשם נמצא בשלב ראשוני בהליך הטיפול וכי הוא עדיין עסוק בהתמקמות ובפיתוח תחושת ביטחון בקשר הטיפולי. הנאשם נתבקש לקחת חלק פעיל יותר בקבוצה, הביע רצון והסכמה להמשיך בטיפול ולשתף פעולה יותר.

לאור האמור, שירות המבחן סבר אז כי טרם בשלו התנאים להמלצה סופית בעניינו של הנאשם, וכי יש להמשיך את ההליך הטיפולי במסגרת בה הוא משולב ל-3 חודשים נוספים, בסופם יוגש תסקיר משלים בעניינו.

8. תסקיר מיום 11/04/22

הנאשם המשיך להשתתף במסגרת הקבוצה הטיפולית, גילה התמדה ויציבות בהגעה למפגשים, ולדברי מנחי הקבוצה אף ניכרו מאמציו להיות חלק פעיל במפגשים. בנוסף, התרשמו המנחים כי הנאשם מסוגל להתייחס לדפוסי חשיבה והתנהגות המאפיינים אותו, ולאופן בו דפוסים אלה תרמו למעורבותו בביצוע העבירה. לדבריהם, הנאשם מצא את מקומו בקבוצה, לקח חלק ועשה שימוש בטיפול לצורך התבוננות עצמית ועבודה על תכנים הרלוונטיים לדפוסי ההתנהגות הקשורים בביצוע העבירות. הומלץ להמשיך את הטיפול הקבוצתי לצורך התקדמות והשלמת ההליך הטיפולי, מאחר וניכר כי הנאשם מסוגל לשפר דפוסי התנהגותו, באופן שיש בו כדי לצמצם ממידת הסיכון לביצוע עבירות דומות בעתיד.

לפיכך, כאמור, המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם **צו מבחן למשך 12 חודשים, לצד עונש של עבודות שירות ומאסר על תנאי**. להערכת שירות המבחן, ענישה מסוג זה תאפשר לנאשם להתמיד בתוכנית הטיפול ותרתיע אותו מפני חזרה על התנהגות דומה בעתיד.

טיעוני הצדדים לעונש

ביום 14/04/22 התקיים דיון הטיעונים לעונש, בו טענו שני הצדדים בעל-פה.

9. טיעוני ב"כ המאשימה

ב"כ המאשימה טענה כי **מתחם העונש ההולם נע בין 9 חודשי מאסר בפועל, שיכול וירוצו בעבודות שירות, ועד שנתיים מאחורי סורג ובריה, וענישה נלווית**. נטען, כי מתחייבת ענישה מרתיעה, נוכח גניבת הסכום הגבוה, תוך ביצוע עבירה חמורה הפוגעת בערכים חברתיים הקשורים בזכות הקניין ובמערכת יחסי האמון בין עובד ומעביד בלעדיה לא יתכנו חיי מסחר תקינים. ב"כ המאשימה זקפה לזכות הנאשם את היעדרו של עבר פלילי ואת השבת הכספים שנגנבו, ואולם בהקשר של נטילת אחריות והבעת חרטה על מעשיו, טענה כי אין מדובר בנתונים טובים. מכאן, טענה ב"כ המאשימה כי **העונש ההולם הוא 9 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות, וכן מאסר על תנאי, קנס כספי משמעותי וצו מבחן למשך 12 חודשים** כהמלצת שירות המבחן.

לעניין ביטול ההרשעה, ב"כ המדינה טענה כי אין מקום לבטל את ההרשעה, וכי המאשימה מצטרפת בעניין זה לעמדת שירות המבחן.

10. טיעוני ב"כ הנאשם

ב"כ הנאשם טען כי לא ראוי להחמיר עם הנאשם אשר הודה במיוחס לו והשיב את הכספים עוד לפני הגשת כתב האישום, ובהתאם הוא ביקש לבטל את הרשעתו של הנאשם ולהטיל עליו צו מבחן, או לחילופין למקם עונשו בצד הנמוך במתחם העונש המתחיל ממאסר על תנאי ושל"צ. ב"כ הנאשם טען כי היו מקרים בהם בית המשפט נמנע מהרשעה בעבירת גניבה ממעביד, והתייחס בעניין זה בעיקר לשיקול הפגיעה בשיקום ולנזק שייגרם לנאשם, צוין שהנאשם לומד משפטים, ולכן יינזק מהותית מהרשעה בדין, ובפועל יימנעו סיכויי למצוא מקום התמחות ולעסוק בעריכת דין לאחר סיום לימודיו, עקב הכורח להצהיר בדבר הרשעות פליליות.

ב"כ הנאשם ביקש להדגיש כי הנאשם הוא צעיר בן 25, ללא עבר פלילי, שכל עתידו לפניו. בנוסף צוין כי הסיבות לביצוע העבירות היו סיבות כלכליות, וכי הנאשם לקח אחריות והביע חרטה על מעשיו. עוד נטען כי חלה התקדמות מהותית בהליך הטיפול של הנאשם, בהתאם לדיווח משירות המבחן בתסקיר האחרון, לפיו הנאשם מגלה התמדה בטיפול, לצד מסוגלות לעבודה תהליכית לשם שיפור דפוסי התנהגותו באופן שיש בו כדי לצמצם ממידת הסיכון לבצע עבירות דומות בעתיד.

ב"כ הנאשם ביקש לציין כי הנאשם מצוי בהליך של חדלות פירעון בו הוא מחזיר כספים באופן קבוע וביקש להתחשב בנתון הזה בעת גזירת הקנס.

11. דברי הנאשם

הנאשם מסר כי בעת ביצוע העבירה היה בתקופה של משבר בחייו, לאחר שנקלע לחובות. הוא סיפר כי ביצע את העבירה בפזיזות בשל לחץ שהיה נתון בו כדי להחזיר את החובות שצבר. עוד מסר, כי בזמנו חשב שהוא יכול לפתור את הדברים לבד ולכן לא פנה לגורמי ייעוץ ועזרה, גם לא למשפחתו. הנאשם ציין כי הוא השיב את הכסף מיד, התוודה בפני מנהל סניף הבנק על מעשיו והתנצל בפני עובדי הבנק. הוא הוסיף כי ההליך השיקומי בשירות המבחן בו הוא מצוי כיום תורם לו רבות, וביקש לציין כי הוא גם נמצא בהליך של חדלות פירעון.

דין והכרעה

שאלת ההרשעה

12. הכלל בהליך הפלילי הוא כי נאשם בגיר, שהוכחה אשמתו - יורשע בדין.

הימנעות מהרשעה הינה חריג לכלל, המוצדק רק במקרים נדירים וחריגים, בהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה, אשר יש לקבוע כי הוא ממשי וחרیف, לבין היעדר חומרתה של העבירה, שניתן להימנע מהרשעת מבצעה, מבלי שהדבר יפגע באינטרס הציבורי ובערך המוגן.

הכלל המנחה לגבי הימנעות מהרשעה, נקבע בעניין כתב (ע"פ 2083/96 תמרכתב נגד מדינת ישראל(21.08.97) שם נקבע כי הימנעות מהרשעה תהיה מוצדקת רק בהתקיים שני תנאים מצטברים:

"ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה.."

12. ניתן לומר כי השאלה אם ניתן להימנע מהרשעת נאשם נענית תוך איזון הדדי בין שני שיקולים שמשקלם משפיע זה על זה - ככל שהעבירה חמורה יותר, נסיבותיה קשות, ופגיעתה בערכים ובמוסכמות החברתיות גבוהה יותר, אזי הימנעות מהרשעה של מבצעה תהיה פחות סבירה ומוצדקת, ותתאפשר, אם בכלל, רק מקום בו תוכח פגיעה ניכרת וקשה בעתידו של הנאשם.

13. מצאתי כי בנסיבות ביצוע העבירה במקרה הנוכחי, ככלל, אין מקום לוותר על הרשעה בדין, מבלי לפגוע ביתר שיקולי הענישה באופן בלתי מידתי.

מדובר בעבירת גניבה ממעביד, עבירת רכוש חמורה, אשר המחוקק ראה לנכון לייחד לה סעיף נפרד, וקצב לצדה עונש חמור מהעונש הקבוע בצד עבירת הגניבה "הרגילה". העבירה נעברה לאורך כחודשיים ימים, בהם נטל הנאשם, עובד חדש יחסית בבנק טפחות, סכומי כסף גבוהים מהבנק, שהצטברו לכ- 200,000 ₪, ללא רשות. מתסקירי שרות המבחן נלמד כי הרקע לביצוע העבירה היה מצב כלכלי רע של הנאשם, אשר גנב הכספים למטרות כיסוי חובותיו האישיים. הנאשם ניצל את מעמדו ואת עמדתו כפקיד בעל הרשאות, לגניבת הכסף, תוך פגיעה בבנק ובלקוחותיו. מדובר בפגיעה משמעותית בקניין וברכוש הבנק, ועוד יותר מכך ביחסי האמון בין עובד למעסיקו. עבירות מסוג זה פוגעות בשגרת מסחר ובנקאות המושתתת על אמון במערך הבנקאי ובעובדי הבנקים. הרקע והסיבות לביצוע העבירה, אין בהם להוות נסיבה מקילה. מדובר בצעיר רווק, אשר עקב התנהלות כספית פזיזה צבר חובות רבים, ואשר ביצע את העבירה בין היתר מתוך שאיפה לשמר רמת חיים גבוהה, וכדי להשתמש בכספי הבנק הגנובים להשקעות כלכליות ברות סיכון, שבעטיין בעבר הפסיד כספים. לא מדובר חלילה בנסיבות מיוחדות של עוני או חולי של הנאשם או משפחתו, אשר יתכן וניתן היה לקבל ביתר הבנה.

14. כאמור, חומרת העבירה, הפרת האמון שנתן הבנק בנאשם עובדו, סכום כספי הגניבה, ונסיבותיה - שוללים על דרך הכלל סיום ההליך בלא הרשעה. איני מתעלמת מכך שהנאשם השיב את כספי הגניבה לבנק, לאחר שמעשיו נחשפו. השבת הכספים עומדת לזכות הנאשם, אך לא כדי ביטול ההרשעה. הודייתו של הנאשם בהזדמנות הראשונה, חרטתו, ושיתוף הפעולה שלו, אם כי לא ללא קשיים, בהליך טיפולי - גם באלה אין די כדי לבסס ביטול הרשעה. שרות המבחן מצא אצל הנאשם נטייה להפחית מחומרת העבירה ונותר רושם כי הוא מתקשה להפנים את נסיבותיה הקשות. הנאשם השתמש בצידוקים למעשיו, טען שהיו לו שותפים, וכי מדובר במעין הלוואה, שנטל מהבנק כדי להינות מרווחי השקעת הכסף, ובסוף להחזירו. גישה זו, אשר תועדה בתסקיר הראשון, הותירה רושם שלילי על שרות המבחן. בהמשך, הנאשם אמנם שולב בטיפול, לאחר שבראשית ההליך נמצא כבלתי מתאים, ושיפר הדרגתית את מידת שיתוף הפעולה שלו, ואולם לא ניתן לומר כי הרושם שהותיר הנאשם השתנה מהותית, ובוודאי שאין בפנינו נתונים המצדיקים חריג נדיר של ביטול הרשעה בדין.

15. באשר לנזקי ההרשעה על עתידו של הנאשם - נטען על ידי ב"כ הנאשם, כי ההרשעה עלולה לסכן את עתידו כעורך דין לעתיד. הנאשם נרשם, ככל הנראה בעת שההליך הנוכחי היה כבר תלוי מעל ראשו, ללימודים לתואר ראשון במשפטים. הגם שאין לשלול קושי שיעמוד בפני הנאשם לעסוק במשפטים, ולהיות חבר בלשכת עורכי הדין, עקב הרשעתו - אין בכך להכשיר ביטול הרשעה. סוגיית מתן רישיון לעריכת דין היא עניין להכרעת הרגולטור, היינו לשכת עורכי הדין במקרה זה, ולא לבית המשפט. מקצוע עריכת הדין דורש נקיון כפיים ברמה מוגברת, ואולם אין לומר שהרשעה זו תסכל את סיכוייו של הנאשם באופן תמידי, ויהיה עליו לעמוד בדרישות הלשכה, אשר לא מצאתי להתערב בהן. ראוי להזכיר כי הנאשם מצוי בחדלות פירעון, עקב הסתבכותו הכלכלית, ולפיכך גם בשל נתון זה אין

הוא יכול בהווה להיות חבר בלשכת עורכי הדין (סעיף 48(3) לחוק לשכת עורכי הדין - תשכ"א - 1961).

16. לסיכום, לא מצאתי בשילובן של נסיבות ביצוע העבירה, בנתוני הנאשם, ובהיעדר ההמלצה לביטול ההרשעה בתסקיר, הצדקה לבטל ההרשעה, וההרשעה נותרת על כנה.

מתחם העונש ההולם

17. הנאשם הורשע בעבירת גניבה בידי עובד ממעבידו.

כאמור לעיל, עבירת הגניבה ממעביד היא אחת מעבירות הרכוש החמורות. בעוד שבגין עבירת הגניבה העונש המקסימלי שבחוק הוא 3 שנות מאסר, העונש בגין עבירת הגניבה ממעביד הוא 7 שנות מאסר. הערכים המוגנים שנפגעים בביצוע גניבה ממעביד הם הגנה על קניינו ורכושו של המעביד, שמירה על יחסי אמון ועבודה תקינים בין עובד למעבידו ועל התנהלות עסקית תקינה שלא תיתכן ללא אמון בעובד. מדובר בעבירה קלה לביצוע, בשל הגישה החופשית הקיימת פעמים רבות לעובד לרכושו של מעבידו, בעוד שהדרך לגלות הגניבה אינה קלה, בהיעדר מנגנוני פיקוח ברוב בתי העסק, בהם קיים אמון בעובד.

ראו לעניין זה את רע"פ 407/09 חנה יאיר נגד מדינת ישראל (05.09.09), בו עמד בית המשפט על החומרה שבעבירת הגניבה בידי עובד והפגיעה שטומנת בחובה:

"בעבירות בהן הורשעה המבקשת נודעת חשיבות רבה לביסוס הרתעה, באשר הן קלות באופן יחסי לביצוע, עקב ניצול יחסי האמון עליהן מושתתת מערכת היחסים בין עובד למעבידו. כמו כן, עבירות אלו פוגעות לא רק במעביד המסוים שנפל קורבן לגניבה בידי עובדו, אלא ביחסי עובד-מעביד בכלל."

17. הנאשם גנב סכומי כסף גדולים במהלך חודשיים ימים מהבנק, שהצטברו לכדי 200,000 ₪, תוך הפרה בוטה של האמון שניתן בו על ידי מעבידו, הבנק. האמון, שהנו יסוד בסיסי ביחסי עובד מעביד, נוכח ביתר שאת במערכת בנקאית, המבוססת על הפקדת כספים תוך מתן אמון של הלקוחות במערכת ובעובדיה. הנאשם הפר אמון זה, ופגע במעשיו בתקינות הפעולה של הבנק, וגם, ולו בעקיפין, באמון הלקוחות.

18. מעשי הנאשם לא גרמו בסופו של דבר לנזק כלכלי ישיר, שכן לאחר שנתפס במעשיו, השיב את כספי הגניבה. מעשיו נחשפו בשל ביקורת פתע שנערכה בסניף, ומבלי שחדל מהם מיוזמתו. הנזק הפוטנציאלי שעלול היה להיגרם למעסיק הוא נזק משמעותי, ויהיה סביר להניח, שאילולא היה נתפס, היה הנאשם ממשיך במעשיו.

19. הרקע לביצוע המעשים הנו, כאמור, הסתבכות כלכלית של אדם צעיר. תסקירי שרות המבחן מתעדים התנהלות רבת סיכון וחסרת אחריות של הנאשם, אשר בחר בנתיבי השקעה שלא צלחו, ואשר ביקש לשמר את רמת החיים הגבוהה לה הורגל, ולכן ביצע את העבירה המתמשכת. הנאשם הוא האחראי הבלעדי למעשיו, ודבריו המעורפלים לשרות המבחן, על כך שלמעשיו היו שותפים, לא התבססו על

נתונים תקפים, והותירו רושם לא טוב. הנאשם נטל כספי מזומן מהכספים הרבים שעברו תחת ידיו כפקיד בנק, ולפיכך, אין מדובר בתכנון מדוקדק ומתוחכם, אלא בנטילת "כסף קל", שוב ושוב, על פני תקופה, עד שהנאשם נתפס. חומרת המעשים איננה בתכנונם, אלא בתעוזה שבביצועם, באדישות לנזק שייגרם וברמה גבוהה של הפרת, המעידה על קווים אישיותיים שבהם ליקוי מוסרי.

מדובר בפגיעה מהותית בערכים המוגנים.

מדיניות הענישה הנוהגת

19. בהתאם לפסיקה, עולה כי מנעד העונשים בגין העבירה בה הורשע הנאשם הינו רחב, החל ממאסר על תנאי במקרים חריגים ועד מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח, בהתאם לנסיבות. אתיחס למספר החלטות וגזרי דין:

א. **ת"פ (חיפה) 28950-03-13 מדינת ישראל נ' ויליאם עובדיה** (14.05.14) (אליו הפנתה ב"כ המאשימה) עובד שגנב ממעסיקו רכוש בסכום שהוערך בין 200,000 ל- 250,000 ₪ במשך תקופה של כחצי שנה בכ-21 הזדמנויות שונות, תוך שיתוף פעולה עם אדם נוסף שהגיע מחוץ למפעל עם רכב להעמסת וגניבת מתכות. נקבע כי מתחם הענישה נע בין 8 עד 24 חודשי מאסר בפועל, ועל הנאשם **הושתו 14 חודשי מאסר בפועל**.

ב. **ת"פ (נצרת) 30780-02-11 מדינת ישראל נ' נחמיה אליהו** (05.10.11) (פנייה של המאשימה) בגין גניבת סכום של כ-100,000 ₪ מחברה, על ידי הסבת המחאות, ע"י הנאשם, עובד ותיק, ש נגזרו 10 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית.

ג. **ת"פ (קרית גת) 30745-09-12 פרקליטות מחוז דרום נ' רויטל זגורי** (13.01.14) (הפנייה של הסנגור) נאשמת הורשעה בגניבת כספים בסך של כ-100,000 ₪ ממעסיקה על ידי העברת כספי החברה לחשבון פרטי בהזדמנויות שונות רבות תוך ניצול מעמדה ותפקידה כאחראית על שכר ורווחת העובדים בחברה. נפסק כי העונש הראוי בנסיבות מקרה זה, הינו מאסר שלא יפחת מ-12 חודשים, אולם בשל השיהוי הרב ועינוי הדין שהוקל העונש ונגזרו **6 חודשי מאסר בעבודות שירות**.

ד. **ת"פ 28674-05-11 מדינת ישראל פמ"ד נ' חדאר אלקרינאוי** (13.5.12) (הפנייה של הסנגור) שם הורשע נאשם בגניבת כ-72,000 ₪ מהמעסיק תוך ניצול מעמדו כעובד בסניף דואר, ונגזרו עליו 4 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות.

ה. **עפ"ג (חיפה) 40674-04-13 מדינת ישראל נ' קטש** (11.7.13) -שני עובדים שהועסקו במפעל ביטחוני, גנבו לאורך תקופה מהמפעל שאריות זהב טהור בשווי של מאות אלפי שקלים. על המשיבים



הוטל **צו של"צ, מאסר על-תנאי וקנס**. נקבע, כי מדיניות הענישה בעבירות של גניבה בידי עובד ראוי שתכלול רכיב של מאסר בפועל, לאור חומרתן, קלות זמינות הביצוע, וההפרה החמורה של האמון הגלומה בהן, אך בהתחשב בשיקולים משמעותיים לקולא, ובהם הסכם לאיחוי פגיעות בין המשיבים ובין המעסיק והחזרת רוב הגניבה, ערעור המדינה על קולת העונש נדחה.

ו. **ת"פ (רחובות) 30928-11-17 פרקליטות מחוז מרכז נ' אזולאי (27.1.19)** -נאשמת שעבדה בסוכנות דואר, משכה במספר הזדמנויות ולאורך תקופה סכום כולל של כ-34,000 ₪ מחשבונה של המתלוננת, אחת מלקוחות סוכנות הדואר. **נקבע מתחם עונש הולם הנע בין מאסר על-תנאי לבין 8 חודשי מאסר בפועל, והוטלו צו של"צ, מאסרים על-תנאי, קנס ופיצויים.**

ז. **ת"פ (חיפה) 54736-06-17 מדינת ישראל נ' כהן (2.10.18)** - הנאשמת שימשה כמנהלת חשבונות בחברה, ממנה נטלה המחאות רבות בסכום כולל של 311,186 ₪, תוך ביצוע רישום כוזב במסמכי החברה. **נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 חודשי מאסר שניתן לרצות בעבודות שירות לבין 18 חודשי מאסר בפועל. נקבע כי בנסיבות אותו עניין, יש לחרוג ממתחם העונש ההולם והוטלו צו מבחן, צו של"צ ומאסר על-תנאי.**

ח. **ת"פ (תל אביב-יפו) 4513-06-20 מדינת ישראל נ' רותם יהלומי (30.01.22)**

עובד בסניף בנק גנב במשך תקופה של כחצי שנה סכום כולל של 13,805 ₪. הנאשם, ללא עבר פלילי, בהמשך השיב את הכספים. בקשתו לביטול ההרשעה נדחתה, ונקבע מתחם עונש בין חודשיים של מאסר עבודות שירות, לבין 12 חודשי מאסר בפועל. בסופו של דבר הוטל עונש שיקומי של של"צ צו מבחן קנס ע"ס 8000 ₪ ומאסר על תנאי.

ט. **ת"פ 22186-08-14 מדינת ישראל נ' סלוצקי - מתוך נט המשפט גזר דין מיום 21.01.16** על נאשמת שהורשעה בגניבת 348,000 ₪ מהבנק בו הועסקה. הוטלו עקב נסיבות אישיות חריגות צו מבחן, מאסר על תנאי ועבודות שרות למשך חמישה חודשים.

20. לאור כל האמור לעיל, מצאתי כי מתחם העונש ההולם בנסיבות ביצוע העבירות כאן נע בין **מאסר של 5 חודשים שניתן לרצות בעבודות ועד ל12 חודש מסר בפועל, יחד עם ענישה נלווית.**

הצבת עונשו של הנאשם במתחם העונש ההולם

21. מדובר בנאשם צעיר בן 26, ללא עבר פלילי, שביצע את העבירות על רקע מצוקה כלכלית ואישית, בשל חובות כספיים גדולים שצבר בהפסדים מהשקעות פיננסיות כושלות. אמנם מדובר בהתנהלות

שגויה מתמשכת של הנאשם, עקב התנהלות בלתי אחראית, אך יש לזכור כי מדובר בצעיר בראשית דרכו, ובהסתבכות פלילית ראשונה.

הנאשם מסר כי נמנע בשעתו מבקשת עזרה מגורמי הסיוע ומהקרובים אליו, וכי כעת הוא למד מטעותו, מבין כי שגה, ומטפל בעצמו ובבעיותיו.

הנאשם הודה במעשיו בהזדמנות הראשונה, נטל אחריות והשיב את מלוא הסכום שגנב מיד עם היוודע דבר הגניבה. לפיכך, יש לראותו כמי שעשה מאמצים לתיקון העבירה.

בהתאם לתסקירי שירות המבחן, הנאשם עבר דרך וההליך הטיפולי תורם לו להבנת הפסול שבמעשיו. הוערך, כי הנאשם מסוגל לשפר דפוסי התנהגותו, באופן שיש בו כדי לצמצם ממידת הסיכון לביצוע עבירות דומות בעתיד. יחד עם זאת, לאור הקושי של הנאשם להתחבר לחומרת מעשיו ולאור לקיחת האחריות החלקית (בטענה כי אנשים נוספים לקחו חלק בעבירה), המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם צו מבחן למשך 12 חודשים, לצד עונש של עבודות שירות ומאסר על תנאי. להערכת שירות המבחן, ענישה מסוג זה תאפשר לנאשם להתמיד בתוכנית הטיפול ותרתייע אותו מפני חזרה על התנהגות דומה בעתיד.

הנאשם נמצא גם כיום בהליך חדלות פירעון ושיקום כלכלי עקב החובות שצבר. אתחשב בעובדה זו בבואי לפסוק רכיבי ענישה כספיים, ואסתפק בקנס סמלי.

סבורה אני כי המלצת שירות המבחן במקרה זה הולמת ומשקפת איזון ראוי, הנותן משקל הולם לערכים שנפגעו יחד עם התחשבות הולמת בנסיבותיו האישיות של הנאשם. הנאשם עבר דרך בתקופת הימשכות ההליך המשפטי, כאשר בתחילת ההליך התנגד לשתף פעולה עם הגורמים הטיפוליים ובמהלכו למד להעריך את העזרה שניתנה לו, לשתף פעולה ולהפיק ממנה תועלת, וכן להבין את הפסול במעשיו. שוכנעתי כי יש לתת משקל לנסיבותיו האישיות של הנאשם שהוזכרו לעיל, ולהימנע מגזירת עונש של מאסר בבית הסוהר. שוכנעתי כי אינטרס ההרתעה כלפי היחיד יבוא במקרה זה על סיפוקו בגזירת ענישה המערבת אלמנט עונשי ואלמנט שיקומי. אילולא צו המבחן, היה ראוי לגזור תקופה ממושכת מזו שתיגזר, והענישה משלבת בין רכיביה השונים.

לאור כל האמור אני גוזרת את עונשו של הנאשם כדלקמן:

22. א. חמישה חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות.

הנאשם יבצע את עבודות השרות במחסני עיריית קריית ביאליק, בכתובת רח' יוסף הלוי 42 קריית ביאליק.

הנאשם יועסק חמישה ימים בשבוע, בהתאם לטווח השעות המתאפשר בחוק.

הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 1/8/22, במפקדת גוש צפון של הממונה ליד כלא מגידו, ואולם לממונה על עבודות שרות נתונה הסמכות לשנות את מועד ההתייצבות על פי אילוצי המערכת (שכן המועד שצויין בחוות הדעת חלף זה מכבר)

הנאשם מוזהר כי עליו להישמע לכללי הממונה על עבודות שירות אחרת עלול להיות נדון להפסקה מנהלית של עבודות השירות, ולריצוי יתרת העונש במאסר מאחורי סורג ובריח.

ב. שישה חודשי מאסר על-תנאי, ואולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור במהלך תקופה של 3 שנים מהיום, כל עבירת רכוש מסוג פשע.

ג. צו מבחן למשך 12 חודשים.

הנאשם מוזהר בדבר חובתו לציית לשרות המבחן בצו המבחן, אחרת ניתן יהיה לבטל את צו המבחן ולהחמיר בענישה תוך גזירת הדין מחדש.

ד. קנס בסך 1000 ₪ או 4 ימי מאסר תמורתו. את הקנס ישלם הנאשם ב-5 תשלומים שווים, הראשון לא יאוחר מיום 01.08.22 והיתרה ב-1 לכל חודש קלנדרי שלאחר מכן.

אי עמידה בתשלומים תבטל את הפריסה לתשלומים, ותישא הצמדה וריבית.

זכות ערעור תוך 45 ימים מהיום לבית המשפט המחוזי.

ניתן היום, כ"ט אייר תשפ"ב, 30 מאי 2022, בהעדר הצדדים.